

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОНТРОЛІНГУ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Нестерак Я., д-р екон. наук, проф.
Економічний університет Кракова, Польща

У сучасних умовах господарювання питання забезпечення умов економічного зростання підприємницької діяльності постає на перший план. Розвиток підприємництва є неможливим без інновацій, спрямованих на підвищення його ефективності, забезпечення його відповідності суспільним запитам, гнучкості реагування на зміни в економічному середовищі та адаптивності до них. Тому питання контролінгу інновацій як концепції забезпечення ефективного управління інноваційними процесами суб'єкта господарювання є гостро актуальними на всіх підприємствах [1].

Одним з популярних останнім часом у всьому світі управлінських інструментів, спрямованих на забезпечення підвищення ефективності управління діяльністю підприємницької структури, є контролінг. Як показує світова практика і український досвід використання контролінгу в управлінській діяльності, введення в повною мірою в систему управління підприємницькою структурою контролінгу дозволяє істотно поліпшити координаційну функцію менеджменту підприємницької структури на всіх її рівнях управління, в управлінні дозволяє реалізувати «наскрізний» підхід, інтегруючи різні функції і процеси. Це, в свою чергу, вимагає наявності релевантної та об'єктивної інформаційно-аналітичної підтримки [1].

Контролінг інновацій – це складова системи контролінгу за орієнтацією на окремі сфери фінансово-господарської підприємницької діяльності шляхом координації, моніторингу, аналізу, методичного та інформаційного забезпечення інноваційних проєктів [2].

Залучення спеціалістів з контролінгу для підтримки процесу управління інноваційними проєктами, звісно, призводить до збільшення витрат на реалізацію проєкту. Утім, як показала практика застосування контролінгу інновацій, ефективне управління за підтримки контролінгу дозволяє зменшити фактичні грошові витрати та витрати часу в середньому майже на 50% [2].

Функціональна область застосування у практичній діяльності моніторингу доволі тісно пов'язана з аналізом та контролем, які є загальними функціями менеджменту. Така ситуація вимагає детальніше окреслити суть цієї функції у контексті розмежування функцій менеджменту та контролінгу [2].

Основною метою інформаційно-аналітичної підтримки процесу прийняття управлінських рішень у сфері контролінгу інноваційної діяльності є створення регламентів, які спонукають до обміну знаннями. Вона передбачає структурування, накопичення та розповсюдження інформації серед менеджерів для її аналізу та подальшого використання [2].

Функція методологічної підтримки процесу прийняття управлінських рішень є найбільш однозначною, на думку різних авторів, за належністю до сфери контролінгу інноваційної діяльності. Вона сприяє впровадженню нових підходів до виконання тактичних та стратегічних завдань управління підприємством. Решта функцій контролінгу інноваційної діяльності можуть відбуватись лише за відсутністю у структурі управління спеціальних підрозділів, які займаються інноваційною діяльністю. Рішення про впровадження інновацій безумовно приймається відділом менеджменту суб'єкта господарювання, а його реалізація покладається на підрозділ контролінгу. Така ситуація властива підприємницькій діяльності, яка не займається науково-дослідною та дослідно-конструкторською діяльністю, але вважається інноваційно активною [3].

Основними завданнями стратегічного контролінгу інноваційної діяльності є: розробка концепції реалізації інноваційного розвитку підприємства, процедури впровадження та забезпечення дієвості системи контролінгу інноваційної діяльності; підтримка стратегічного управління інноваційною діяльністю на основі використання інструментарію контролінгу; визначення та розроблення заходів щодо ліквідації «вузких місць» в інноваційній діяльності суб'єкта господарювання [3].

Завданням тактичного контролінгу інноваційної діяльності є: ефективне використання інструментарію та методик тактичного контролінгу; забезпечення прибутковості інноваційної діяльності підприємства через реалізацією функцій контролінгу інноваційної діяльності; функціонування системи раннього попередження та негайного реагування; удосконалення бюджетної політики у сфері інноваційної діяльності суб'єкта господарювання [3].

Таким чином, сучасні умови господарювання вимагають від підприємницької діяльності постійної уваги до управління інноваційними процесами. Саме це зумовлює актуальність розробки концепції, яка відповідала б як вимогам сучасного менеджменту, так і умовам економічного середовища, що постійно й швидко змінюється, особливо у сфері інновацій [3].

Отже, узагальнюючи вище викладене, можна стверджувати, що такою концепцією може служити концепція контролінгу, на засадах якої пропонується реалізація підсистеми контролінгу інновацій в підприємницьку діяльність [3].

Інформаційні джерела:

1. Контролінг інноваційної діяльності. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://bookss.co.ua/book_kontroling_813/6_tema-kontroling-innovacijno-diyalnosti

2. Контролінг інноваційної діяльності, як засіб реалізації інноваційного потенціалу. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.academia.edu>

3. Контролінг інновацій. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrbukva.net/60067-Kontrolling-innovaciiy.html>